

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krome (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 14. marca 1901.

Štev. 11.

Kako se vzgaja mladina?

O šolah, o katerih se toliko toži po vseh naših deželah, govoril je dné 1. marca v gosposki zbornici deželni glavar predarelski, gosp. Rhomborg, znamenite besede. Iz njegovega govora posnamemo sledeče:

„Versko-nravna vzgoja otrok je v ljudskih šolah čestokrat izročena človeku, o katerem je znano, da taji Boga! Kakšen sad pa ima taka vzgoja? Zaničuje se cerkvena in posvetna oblast, ljubezni do družine ni več, lahkomišljeno se udaja mladost razuzdanosti! Vere nimajo in surovo iščejo le svoj dobiček — huda skrb za bodočnost nas mora obiti! Da ni vere in dejanskega krščanstva, da se ljudje upirajo vsakteri oblasti, to je sad slabe vzgoje v šolah. Ljudje prihajajo vedno bolj radikalni in nestrpljivi, v surovosti ne spoštujejo sosedu, in če drugače ne gre, hočejo s silo doseči svoj namen. Tak je sad vzgoje brez Boga! Na mesto krščanskega mišljenja je pri mladih ljudeh stopila nevera, na mesto prijaznosti ošabnost in predrznost ter sovraštvo do drugih! Dosti znano je, da je na ljudskih šolah mnogo učiteljev, ki so socijalni demokratje. Kako naj otroke versko vzgaja človek, ki nima vere v Boga, kako naj mladino za domovino vzgaja tisti, katerega politični namen je, da se vse stre in podre? To ni mogoče; takih učiteljev je pa na stotine in stariši so prisiljeni pošiljati otroke k njim v šolo. Še žalostnejše je na srednjih šolah. Politična stranka, ki se imenuje nemško-radikalno, stranka, ki je že toliko nesreče in sramote napravila naši ubogi domovini, stranka, ki hoče ljudi odvracati od vere in razbiti Avstrijo, ta stranka vpliva že na dijake v srednjih šolah, ter fante pripravlja na nesrečne svoje namene. Najeti so visokošolci, ki zbirajo v skupinah po devet, ali dvanajst fantov ali dijakov, katerim davajo potem najničemnejše in najnesramnejše berilo, vabijo jih v slabo tovaršijo in jih odvracajo od vsega, kar jim je popred bilo sveto. Izprijeni mladeneč sevé kmalu izgubi tudi vero. V društvih se navdušujejo za nemštvo, a ob enem za sovraštvo proti veri in mržnjo proti vladarju. Kedar se poje cesarska pesem, pojejo taki fantje s posebnim naglašanjem svoj »heil«, ali pa molče; kedar jim duhovnik pridiguje, delajo polom. V Inomestu je nek profesor take pregreške naznanil šolski oblasti, zato

so mu učenci po noči napravili »mačjarado« (Katzenmusik). To so žalostne razmere, vzlasti ker tega gibanja šolske oblasti nočejo videti, in ga tudi ne branijo.“

Tako je med drugim govoril deželni glavar Rhomborg. Njegove znamenite besede so vzbudile pozor po vsej državi. In kaj je neki rekel temu načelnik šolske oblasti, c. kr. naučni minister? Njegove besede so značilne, z njimi je vžigosano naše šolstvo, tako še noben minister pri nas šol, ali bolje rečeno učiteljev obsodil ni, kot liberalni naš naučni minister dr. Hartel. Rekel je med drugim v svojem odgovoru: „Ni dvojbe, da se na ljudskih šolah javljajo prikazni, ki jih obžalujemo. Da, gospoda, eden del učiteljev nastopa tako predrzno, da njihovega nastopanja nikdo ne more odobravati, in predrznost njihova vzlasti v časnikih je tolika, da mora pravi prijatelj šole reči: Danes moramo obstanek proste šole braniti nasproti učiteljem. Ničesar ne more v ljudstvu vzbujati toliko mržnje do šole, kot nadaljno razširjanje radikalne smeri v učiteljih.“

Liberalni naš naučni minister je sicer učenjak in menda dobro zna grški jezik, a šole ne ume, ker ni veren katoličan. Ko bi bil veren katoličan, moral bi vedeti, da prosta, t. j. brezverna šola ne more ostati brez žalostnih posledic, ki se dandanašnji povsod javljajo. Prosto šolo braniti proti učiteljem, je nesmisel; šola mora postati krščanska in nikdo se ne sme nameščati kot učitelj, ki je znan in očiten brezverec; če se to ne zgodi, vzgojilo se bo ljudstvo za svojo pogožo, razrušil se bo javni red, obožali bomo vsi in z vero vred razpadla bo država.

Liberalni naš naučni minister ne vé, da v verskih rečeh človek ne more biti neutralen, to je, ni človeka, ki bi ne bil za vero, a tudi proti nje ne. „Kdor ni za mene, je proti meni,“ dejal je Zveličar. Liberalno ministerstvo pa si želi učiteljev, ki bi proti veri ne storili nič, a šola mora biti po njegovem mnenju »prosta«, to je, kolikor mogoče vere prosta. To pa ne gre, to ni mogoče. Človek, ki nima vere, sovraži vero in duhovnika, ker mu vera in duhovnik neprenehoma vzbujata strašno misel o večnosti, in to misel hoče nevernik zatreti s tem, da zatre duhovščino in odstrani njeni vpliv. Od tod prihaja sovraštvo naših učiteljev proti duhovnikom in — proti krščanskim kmetom, ki so za

duhovnika. Radovedni smo, kako misli liberalno ministerstvo braniti prosto šolo proti tem nasprotnikom šole! Kaj bodo neki učitelji rekli k taki obsodbi njihovega obnašanja? Smejali se bodo, saj vsi poznamo našo posvetno oblast, ki vedno tistim vse stori, katerih se boji, katoličani smo pa pohlevni in pustimo pohlevni izprijeti za svoj denar našo mladino! Vzlasti mi na Koroškem smo vsi srečni naših šol in učiteljev, ker se naši otroci vrlo naučé v naših šolah nemški — kleti in klafati!!

Priznано veleizdajstvo Vse-Nemcev.

Kako globoko je že padla avstrijska misel v glavi in v srcu pristašev Schönererja ter Wolfa, in kako visoko se je že vzdignila njih nesramnost, s katero javno povdarjajo svoje protiaavstrijsko in veleizdajsko mišljenje, pokazalo se je dné 1. t. m. v seji državnega zbora. Vršil se je tam namreč sledeči prizor. Ko je poslanec dr. Šileny (Čeh) omenil v svojem govoru, da danes mnogi Avstrijci škilijo preko mej v sosedno Nemčijo, vskliknil je vsenemški poslanec Stein: „Mi tja ne škilimo, mi tja gledamo!“ — Dr. Šileny: „Tja se gotovo res škili brez političnega namena.“ — Posl. Stein: „Tako je: Mi hočemo v Nemčijo!“ — Dr. Šileny: „Jemljem na znanje, kar ste rekli, da hočete v Nemčijo.“ — Posl. Stein: „Da! Sami tako trdim.“ — Dr. Šileny: „Tja se ne škili brez političnega namena in tudi da bi o tem ne vedela druga stran. Ko se je lani odkril spomenik Karolu IV. v Tangermünde, rekel je nemški cesar Viljem: Na tem mestu je sanjal veliki cesar o ustanovitvi velike države na bregovih Labe. Kar se ni doseglo dozdej, upamo, da to dosežemo mi ali naši potomci.“ — Posl. Stein: „Prav je imel.“ — Posl. Hovorka: „Povejte glasno, da hočete biti Prusjak.“ — Posl. Stein: „Pravim to na ves glas. Mi hočemo priti v nemško državo. Tudi vi povejte, da hočete v Rusijo.“ — Dr. Šileny: „Ne odgovarjam kakor vi, ampak pravim: Mi nočemo v Rusijo, mi hočemo ostati zvesti Avstriji.“ — Posl. Stein: „Bodite le pošteni, mi vam tega ne zamerimo. Rodoljubi vendar niste. Danes je vsak neumnež, kdor je v Avstriji rodoljub!“ Tako je posl. Stein povedal na ves glas, kaj hočejo pristaši njegove stranke.

PODLISTEK.

Dolga ušesa.

(Poslovenil Rožan.)

Ko bi me vprašali, kdo iz človeških stvari ima najdaljša ušesa, brez obotavljanja bi morda rekel, da Hanzij T... iz Mokrodola.

Ubožec! Mati narava mu je podarila par ne navadno dolgih ušes, katera so tako lepo stala ob njegovi majhni glavi z bledim obličjem, iz katerega je gledalo dvoje nedolžnih, modrih očij. Postava Janezova je bila srednja, bolj slaba. Izučil se je za poštenega črevljarja in stanoval s svojo materjo v eni najzadnjih koč občine Mokrodol.

Njegova mati se je rada sladkala s svojim jedincem, govoreč: „Hanzej, ti si najlepši fantič na vasi.“ Uboga, velika ljubezen do otroka jo je samo motila, da ni videla, kako postaja njen edinec tarča zasmehovanja, in da ga mladina primerja z ono znano stvarjo, katera se tudi baha s parom dolgih ušes, in katere ime ljudje v svojih navadnih govorih tolikokrat imenujejo.

Ko je Janez nekoč jokaje se prišel domu in mladenče tožil, ki so se mu zavoljo njegovih dolgih ušes smejali, ga je mati tesneje k srcu pritiskala in tolažila rekoč: „Le ne joči se Hanzej, oni te le zavidajo; sami bi radi imeli taka dolga ušesa.“ In Hanzej je verjel, saj je to rekla njegova mama. Bil je velik otrok, čeravno je rastele in bil v letih, ko bi se človek imel že otresti otroških mislij; on te spremembe ni poznal, ostal je otrok.

Najrajši je bil Janez doma. Goreče je ljubil svojo mater in ni šel rad daleč od nje. V prostih trenutkih je sedel pred hišo, veselil se s pogledom na nasprotno planinco, zaraščeno z visokimi smrekami in poslušal žuborenje majhnega potoka, ki je tekla pod planinco.

Veseliče tovarišev ga niso mikale, hrupno veselje mu je mrzelo. In če je vendar kdaj šel z dovoljenjem matere z njimi, ter so omenili njegova dolga ušesa, je hitro zbežal in s solzami pripovedoval, kaj se mu je pripetilo.

* * *

Janez je moral k vojakom. Moral se je udati neizprosni usodi, ki mu je velela zapustiti dom in obleci modro suknjo. Ni žaloval, ni jokal. Saj mu je mati rekla, da se brez volje božje na svetu nič ne zgodi in da človek vse pretrpi, kar mu Bog naloži. V svoji majhni glavici ni si mogel vse zravnati, kar ga čaka; mislil je, da se v njegovem življenju ne bo veliko spremenilo. Še le ko je od matere jemal slovo in videl v njenih očesih solze, se je tudi on razjokal. In jokal je celo pot v mesto C., kjer so se zbirali novinci. Še-le v mestu ob ne navadnem hrupu in raznih drugih rečeh je pozabil svoje žalosti. Tiho je stal v vrsti novincev in čakal, kaj se bode godilo.

Že drugi dan je spoznal, kaj je vojaščina, in koliko mora vojak pretrpeti. Polagoma in težavno so mu šle v glavo njegove dolžnosti in vedno je bil predmet zasmehovanja in psokv. Pri vajah je največ trpel. Neusmiljeni, trdi podčastniki so ga kot psa gonili in ko je utrujen padel in začel jokati, so se mu rogali. Janez se je čutil najbolj

nesrečnega človeka pod solncem. In vendar ni mislil pobegniti, ampak je vse prepustil Bogu, o katerem je bil prepričan, da človeku več ne naloži, kolikor da premore nositi.

Nekega dné je prišel ukaz, da se morajo vsi novinci zbrati na vadišču in čakati polkovnika, ki se je hotel prepričati o njih izurjenosti. Stotnik, pod katerim je služil naš Janez, je temu že jutraj pred odhodom dajal „ljubeznipolne“, „očetovske“ opomine, menda tako: „Ti o... največja žival na zemlji, ti nekuhan uhač, glej, da mi spet kakšne oslarije ne narediš. Odpri dobro luknje v buči (s tem je menil nesrečna ušesa), da boš zastopil komando.“

Novinci so bili zbrani. Polkovnik je prišel in skušal eno stotnijo za drugo. Prišel je do devete stotnije, kjer je bil Janez. Ta je samozavestno korakal, da bi stotniku dokazal, da ni zaslužil juternege „nežnega“ opomina. A nesreča — zopet se je zmotil in polkovnik ga je videl. „Gospod stotnik, kdo je oni mož z dolgimi ušesi.“

„Imenuje se Janez T... in je najbolj neumen človek v celi stotniji.“

„Imate upanje, da bo kaj iz njega?“

„Komaj, gospod polkovnik!“

Ko je bila stotnija zopet v kosarni, moral je naš Janez zopet poslušati znane hvalospeve stotnika, da so mu lasje na glavi vstajali. A ni mislil, da bo ta nesrečen dan zanj tako dobro izpadel. Drugo jutro je bilo v ukazu (raportu): Pešec Janez T... od 9. stotnije je po § 39. vojaškega zakona, I. del, aktivne službe oproščen.“ — Hanzej je z veseljem hitel v naročje svoje matere...
* * *

A predsednik Vetter tega ni slišal. Dokazov ni treba! Tu ne pomagajo posvarila niti besede, ker se je že dovolilo veliko. In takšnih poslancev, ki mislijo tako, kakor Stein, sedi v državnem zboru — 21! In vsi prisegajo na besede dr. Eisenkolba, ki je pri neki seji vskliknil: Eden národ, ena vera, ena država, eden cesar! Katero državo in katero cesarja je pri tem dr. Eisenkolb imel v mislih, je jasno.

Dopisi.

Za velikovško šolo so darovali: Matija Wutti p. d. Pajovec na Ločilu 10 kron; neimenovan duhovnik v Celovcu od obljubljenega stotaka 20 kron; Anton Sturm, župnik v Borljah v Zilski dolini, 20 kron; prof. Janez Hutter v Celovcu namesto venca na grobove pokojnega komendatorja M. Servicelja in župnika Fr. Kormana 10 kron. — Namesto venca na grob pokojnega komendatorja Mateja Servicelja so dalje darovali: Hranilno in posojilno društvo v Celovcu kot svojemu bivšemu pregledovalcu računov 100 kron; gg. Iv. Kramar, c. kr. poštni oficijal v Celovcu, 2 kroni; Pr. Matvežič, provizor v Št. Juriju na Vinogradih, 4 krone; Franc Treiber, kanonik-župnik v Št. Rupertu pri Velikovecu, 6 kron. Vkup 172 kron. Živeli nasledniki!

Beljak. (Raznoterosti.) Kakor drugod bil je tudi v Beljaku cel mesec svečan jako hud mraz; imeli smo nekatere dneve celo 30 do 33 stopinj Celsija. Stari ljudje ne pomnijo, da bi bil kdaj v drugi polovici svečana tak mraz. Zamrznilo so celo vodovodi, kar je povzročilo mnogo sitnosti. Ljudje, posebno bolj revni delavci, trpeli so veliko mraza, kajti tako drage drva kakor v Beljaku menda nikjer niso na Koroškem. Imeli smo tudi redko prikazen, da je Drava zamrznila, in sicer ravno par dnij popred, preden je mraz odnehal. Odkar stoji novi veliki železni most, se to še ni zgodilo. Zamrznila pa je Drava ravno pod mostom, in ko so zjutraj fantje to videli, so takoj šli čez ledeni most, da ga poskusijo, ne meneč se za prepoved in svarenje starišev. — Tukaj v mestu in okolici so letošnjo zimo posebno otroci jako bolehal, precej jih je tudi pomrlo za legarjem in oslovskim kašljem. V okolici so bile pogostokrat šole zaprte. Dogodilo se je, da so bili po nekaterih hišah vsi otroci bolni. — Balov in pustnih veselie smo imeli letos toliko, kakor menda še nikdar ne, vendar še to ni bilo zadosti; tudi zdaj v postem času vršile so se pustne veselice, kar se menda za naše najbolj napredno mesto na Koroškem samo ob sebi razume. Vsi stanovi tožijo o slabih časih, za take veselice pa imajo vsi denar, tako da se morajo prirejati celo v postu. Zadnji veselici dné 3. marca pa je sledil tudi velik — maček. Že prej med letom razmere med vojaškimi dostojanstveniki in meščani niso bile najboljše, ker se častnikom od znanih krogov jako rado nagaja, na zadnjem plesu pa so se do cela sprli. Zavolj izzivanja zapustili so naenkrat vsi častniki v kup dvorano. Ni samo zadosti, da se napravljajo o prepovedanem času šumeče predpustne veselice, prišlo je celo tako daleč, da sta zavoljo zadnjega prepira na veselici med častniki in mladimi meščani menda napovedana kar dva dvoboja. Kakor se sliši, pozval je nek mladi meščan huzarskega častnika na dvoboj. Vse je radovedno, kako se stvar izmota. Seveda so tudi ženske vmes. Kdaj bodo ljudje postali enkrat pametni? — Dne 21. svečana umrl je tukaj 69let stari znani tovarnar s cementom, Sebast. Unterhuber. Bil je meščan še stare, boljše dōbe, ne samo v mestu, temveč tudi v

celej okolici jako priljubljen in občespoštovan mož. To je pričal tudi velikanski pogrebni sprevid. Blagi mož je bil jako velikodušen in dober nasproti svojim delavcem. Posnemanja vredna pa je bila njegova zadnja oporoka; vsak delavec, in teh je imel veliko kot tovarnar, podedoval je za njim lepo svōto, nekateri po 200 goldinarjev. Več let ko je kdo pri njem delal, več je dobil. Bog naj ga zato stotero poplača!

Borovlje. (Koliko so nas naštel?) Iz raznih krajev ste že poročali, kake vnebovpijoče krivice so se našemu národu godile pri minulem ljudskem štetju. Borovlje gledé krivičnosti sevé niso smele zaostati in tako se je pri nas število Slovencev prav močno skrčilo. Šteli so sevé nasprotniki; nemški in nemškutarski gospodarji so svoje slovenske podložnike zapisovali za Nemce, in tako je prišlo, da je število Nemcev napredovalo, a ono Slovencev nazadovalo! Vsak Slovenec, nevedni otrok, odvisni delavec, stare babice in hlapci, ki znajo po nemškem k večjemu debelo zakleti, vse jim je dobro došlo, da množi število Nemcev ter pripomore stari materi Germaniji do večje slave, do večjega števila pristno nemških sinov! Zalostno za Nemce, da morejo svojo čast in svoje število rešiti le še s tako klavernimi pripomočki! — Naštelo se je torej v naši občini 2543 prebivalcev, med temi 1446 Nemcev (!) in le 1097 Slovencev. Kako hitro ginejo Slovenci v našem kraju, dokazuje to, da je bilo leta 1880. v Borovljah 1174 Slovencev in 746 Nemcev, l. 1890. je bilo 1391 Slovencev in 907 Nemcev. Letos pa so naštel kar 300 Slovencev manj kot pred 10 leti, med tem ko je število Nemcev zrastle za več kot 500!! — Kaj vse je temu vzrok, in ali ni mnogo kriva tudi naša malomarnost in nezavednost? Gotovo!

Djekše. (Še enkrat o „luknarenju“.) V čast sem si vedno štel, kolikorkrat se je luteranski časnik „Bauernzeitung“ zaletaval v mojo osebo zavoljo mojega političnega delovanja. Tako tudi zdaj. Nasprotniki našo slavo razglašajo — kedar kričijo. Kričijo pa tedaj, ko jim mi na noge stopamo. Nekemu Knežancu sem menda pri volitvah celo glavo strl. In s strto glavo je sestavljal dopis za „Bauernzeitung“ o izidu naših volitev, a za sestavo tega dopisa je potreboval cele tri mesece. Ker je glava strta, se je dopis preklicano pokazil. V uvodu ponesrečeni dopisovalec pravi, da sem se jaz nad nekim kmetom, ki je z nasprotniki volil, maščeval s tem, da 27. januarja t. l. umrlega nisem hotel pokopati. No, gospodine — ali ste ga s „Kolomonovim žegnom“ zagreblili Vi? Kaj bi se maščeval nad tistimi, ki ste jih Vi za državnozbornske volitve natrobili v kup! Saj niso bili toliko politično zreli, da bi bili vedeli, za kaj se gre. Zato se jim ne more šteti v zlo. Tisti pa, ki kaj mislijo, stali so itak vsi na naši strani. Tudi Vam ne prisojam politične zrelosti pri Vašem početju, temveč — nekaj drugega! Veste-li, ko bi ne bili Vi dobili tistih 30 celovških in 5 velikovških srebernikov, bi se tudi ne bili trudili ne vedoč za kaj. Škoda, da ste sprejeli 5 srebernikov preveč, drugače bi bilo šlo ravno po Judeževi izdajalčevi meri. Seveda ni zahtevati od Vas vedenja, da se rajnemu Rajnišu ni godilo slabo, ne po smrti in tudi ne pred smrtjo. Ako bi Vi v cerkev zahajali, bi bili

videli, da je krščanski župnik od mene pismeno naprošen pokopal od Vas omilovanega, ker sem bil jaz tisti dan uradno zadržan. Škoda, da stoji Vaše poslopje tako daleč od Rajniševe hiše. Drugače bi bili vendar zvedeli, da sem umirajočega preskrbel jaz sam s svetimi zakramenti. Morda so Vam pa to pravili, a ker ste se pri ljudskem štetju pustili vpisati za Nemca, menda z drugimi rečmi vred tudi slovenščine ne razumete več. Pravili so Vam morda še to, da je stari oče v nedeljo 27. januarja umrl. Pogreb bi bil imel biti 29. januarja in ta dan sem ga hotel voditi jaz sam. A ker so sinovi umrlega želeli imeti pogreb v sredo 30. januarja, sem to pripustil z izjavo, da pride gospod iz Krčanj pokopavat. Vam to ni hotelo v glavo! Tako se godi človeku, ki materni jezik opusti, zraven pa novega ne zna pridno, da vse narobe vé in pové. — Zadržavala me je agitacija, da nisem prišel pokopavat — tako pišete Vi, ali Vaš nič boljši pomočnik. Dopisunec! Glavo imate strto, zato ne veste kaj pišete. Najprej poveste, da je bil pogreb 30. januarja, a k Vaši blamaži sami izdate, da so bile občinske volitve že decembra. Obžalujem Vas, da ne veste, da konča leto z mesecem decembrom in novo se začne z januarjem in ne narobe. Ako hoče kdo meseca decembra kaj doseči, delati mora zato popred, pred pričakovanim izidom. Ako hočete Vi obuti nove čevlje, morate jih pustiti prej narediti, predno jih obujete. To ne gre, da bi hoteli novo obujo poskusiti decembra, delo za tisto pa prepustiti na januar. S plačo k večjemu morete odlagati, pa tudi ne predolgo! — Tukaj spoznate, krščanski kmetje, kakšen postane s časom človek, ki šteje k „belim“ od zunaj, znotraj pa je ves „črn“ od sovraštva do duhovnikov. Takšen postane, ker izda národnost, postane švigašvaga, ker proda prepričanje, postane obrekovalec, ker si izmišljuje, da predstojniki zanemarjajo svoje stanovske dolžnosti. — Kar je pametnega v Vašem poročilu, je to, da se jaz z drugimi vred volitvene zmage veselim. Veselim se je, ne zato, kakor bi je ne bili pričakovali, temveč, ker smo Vas tako častno vrgli. Plemenitega me imenujete. Tudi k temu Vam pritrdim, ker skrbel sem, da pride vlada občine možu v roke, ki je za svoje nesebično delovanje za občino od cesarja odlikovan in obče spoštovan, ki Vas s svojim razumom desetkrat preseže. On vlada občino desetkrat pametneje, kakor bi jo bili Vi, ako bi se Vam bile izpolnile prenapete želje. Plemeniti pa so tudi vsi drugi Djekšarji, ker poravnali bodejo svojo pot in tudi Vašo, kolikor bode po razmerah mogoče. Vi seveda bi hoteli poravnati, kakor pišete, samo svojo pot, ker le tam potrebo vidite. Sebični ste do skrajnosti. Kneža je v občinskem odboru zastopana po izvrstnemu možu, a ker so Vas postavili pred duri, tožite, da Kneža nima več zastopnika. Na ta način — ostala bode še dolgo brez njega.

Josip Zeichen, provizor.

Priblavas. (Agitacija in nje težave.) Iz zgodovine zadnje liberalne agitacije bi se dalo marsikaj povedati. Da je ta reč precej težavna, se samo ob sebi razume, in razun tega je bila agitacija skoraj — brez uspeha. Hlapec znanega liberalnega agitatorja v Dobrlivasi se je pritoževal, da konj nima miru in bo menda še pred časom naredil testament. A tudi gospodje so trpeli.

Naš Hanzej se je zaljubil; sam ni vedel, kako se je to zgodilo, a spoznal je, da je tako: V sosedni bajti je stanovala ubožna družina Tresalova. Anica, najstarejša iz šesterih otrok, je padla Hanzeju v oko. Čestokrat se je z njim pogovarjala, ko je sedel pred hišo, in smejala se njegovim priprostim mislim. Bila je veselo, lepo dekle, ki je ljubilo največ godbo in ples. Hanzej pred materjo ničesar ni skrival. Rekel ji je tudi, da mu Anica ugaja. Mati se je nasmejala in ni ugovarjala. — „Moraš pač iti k Ančkinim starišem v svate.“ — „Mama, kako se pa to dela?“ — „No, oblečeš se kakor v cerkev, potrkáš pri Tresalovih na duri, vzameš klobuk dol, pozdraviš in rečeš: „Oče in mati, prosim vas za vašo Ančiko, da bi jo mogel vzeti za ženo.“ — „In več ni treba storiti?“ — „No, saj boš videl, kaj ti porekó, potem pa meni poveš.“

Drugi dan je oblekel Hanzej praznično obleko, parkrat se ponovil materine besede in že je hitel k Tresalovi bajti. Po svoji navadi je skočil v sobico, a zdaj se je spomnil vsega, kar mu je mati rekla, da ima namreč potrkati; a to ga ni motilo, ampak skočil je zopet ven, potrkal, stopil spet v sobico, kjer je cela rodbina začudeno gledala njegovo početje in namesto pozdrava je začel: „Oče in mati, prosim vas za vašo Ančiko, da bi jo mogel vzeti za ženo.“ — Še-le zdaj se je odkril. — Tresalov oče in mati sta se nasmejala, Ančika pa je zarudela. — „To je lepo od tebe Hanžek“, na videz važno reče Tresal, čeravno je smeh komaj zadržal; „mi nimamo nič zoper to, a ali pa znaš tudi ženo in otroke preskrbeti?“ — To je bilo zopet težavno vprašanje za Hanžeka. „Tega mi mama še niso

rekli, bom jih vprašal,“ in že je urno letel ven k materi, med tem ko so se Tresalovi srčno smejali ti priprostosti.

Precej časa je trajalo, da se je Janez povrnil. Poročal je, da more družinico preskrbeti, saj je to mati sama rekla. „Tedad spregovori vendar z Ančiko,“ rekla je Tresalka, smejaje se. —

Janez je stopil k dekletu — a gorjé! Kaj je hotel povedati? Mati mu ničesar ni rekla. Premišljeval je in premišljeval, a nič mu ni vpadlo v glavo. Konečno je v zadregi začel: „Ančika — — — jaz, jaz sem, sem prišel — — —“ — „To vidim“, odgovorilo je veselo dekle. — „In te imam rad — — — Res? A ti ne smeš imeti deklet rad, saj nisi bil vojak.“ — „Sem bil, Ančika, ti veš, da sem bil.“ — „Dà, dà od svetega večera do božiča“, zasmejala se je Ančika na vsa usta, da bi Janeza s tem podražila.

A zdaj je Janez zgubil korajžo in ni mogel sploh spregovoriti. Ančika je stopila k oknu in potrpežljivo čakala, kar bo Janez govoril. Nalašč ga je pustila v zadregi.

„Ančika“, začel je ta zopet čez malo z vsemi močmi, — hočeš — — — hočeš biti moja?“ — „Idi norček“, zdaj je bila tudi Ančika v zadregi, „saj si še premlad, in potem ta ušesa . . .“, začela se je smejati, ne hoteč ga razžaliti; a ko je Janez slišal o nesrečnih ušesih, obrnil se je hitro, solze so mu prišle v oči in je bežal domu, da bi se zjokal v naročju mamice — — —

* * *
Kateri porednež neki je v vasi svetoval Janezu, da v mestu P. . . stanuje doktor Nebil, v

zgubljenih ulicah št. 0, ki zna ljudem brez bolečin rezati ušesa, to je, iz velikih delati majhne.

To si je vzel naš Janez na znanje. Dan in noč je premišljeval, kaj naj naredi, ali naj obiše onega čudodelnega doktorja ali ne. Materi ni hotel kaj povedati in je že naprej računil, kako jo bo iznenadil, ko bo naenkrat prišel z majhnimi ušesi domov. In ko jo iznenadi — kakšno veselje za njega. Od tega dné je pridno vsak krajcar shranjeval. Dela je imel dovolj in zaslužek lep. Tekom časa je lahko prihranil gotovo svōto denarja, da mati vedela ni. In neke nedelje je na vse zgodaj vstal, ni čakal da se mati zbudi, in jo je mahal proti mestu. V treh urah je prišel tja. V eni glavnih ulic je obstal in začel premišljevati, kam da bi se zdaj obrnil. Z grozo je zapazil, da je ime doktorja in ulice pozabil. Dolgo, a vendar zastoj je premišljeval. Kmalu bi se bil razjokal, ko bi ne bilo hodilo toliko ljudij okoli njega, ki so ga vsi radovedno ogledovali. Sklenil je nekoga vprašati. Zato stopi k nekemu policaju in plašno ga vpraša: „Prosim vas, očka, ali ne veste, kje tu stanuje doktor, ki reže ušesa?“

Policaj ga je pogledal, ali se ž njega ne šali in ko je videl, kako ga fant nedolžno, odkritosrčno gleda, se je nasmejaj in dejal: „Pojdi, popeljem te k njemu.“ Peljal ga je naravnost v mesnico. Pripeljem vam bolnika, ki si hoče dati odrezati ušesa,“ klical je policaj že od daleč mesarju. Šli so v mesnico in mesar, ki je imel vse to za šalo, je vzel velik nož in s smehom stopil k Hanzeju. A ta se je močno ustrašil in kakor bi mu šlo za življenje, buhnil je iz mesnice in tekol kolikor je imel moči iz mesta. Takoj za njim je bila truma nade-

Kamor bi drugače ne šli niti za stotak, tja so šli radovoljno po — nos. Pri nekem kmetu so veli deteljo; kadilo se je grozno. Ali dim jih ni ustrašil, šli so na gumno, dobili pa tudi niso nič drugega, nego zaprašena grla. Menda dva dni niso mogli „hajlati“, samo kihali so od dolzega „šnofovca“. Čudno je le, da so liberalci pozabili, da imajo nas Poljance za „bike“; naši glasovi bi jim bili pa dobri. Naj si zapomnijo, če pri prihodnjih volitvah zopet pridejo agitirati, jih hočemo prav po „bikovsko“ pobosti, da bodo vedeli, kje so doma!

Novičar.

Na Koroškem.

Ljudsko štetje. Polagoma se objavljajo številke ljudskega štetja, — žalostne za nas v vsakem oziru! Zadnjič smo pokazali, kako pričajo številke ljudskega štetja o našem gospodarskem propadu; a one pričajo tudi o narodnem propadu. Šteli so nas zakleti naši nasprotniki, katerih delovanje meri le na to, da Slovenec izgine prej kot slej. Nebrižnost, malomarnost od druge strani je tudi pripomogla, da se je nakana sovražnikov posrečila! — V Celovcu so našli samo še 492 Slovencev, dočim jih je bilo l. 1890. še 723. Župan Neuner je to s posebnim veseljem naznanil v zadnji seji občinskega sveta, češ, da se je „število tukaj živečih Slovencev zmanjšalo za 231“. O nikakor ne, velempočni župan! Število Slovencev se ni zmanjšalo! A šteti jih niste hoteli in vso svojo zvijačo in nasilstvo je nasprotna stranka porabila, da nas našteje kolikor mogoče malo! Kjerkoli so šteli gospodarji, ki jih navdaja nemškonalionalna misel, zapisali so vse svoje slovenske uslužbenke kratkoma za Nemce! Isto so delali hišni posestniki in predstojniki raznih zavodov, ki so se za resnico jako malo zmenili in storili vse, da le pokažejo svojo nemško „premoč“ in povekšajo število sinov matere Germanije. Mora pa res slaba biti s to veliko nemško materjo, če se mora nje veljava poveljevat le s pomočjo slovenskih deklet in hlapcev, kateri nemško niti ne znajo ali le slabo, a se vendar glasom pól ljudskega štetja prištevajo mogočnemu nemškemu narodu! — V Beljaku našli so celo samo 91 Slovencev, dočim jih je bilo l. 1890. še 219. Koliko so jih neki tukaj pohrustali v čast in slavo „nemškega“ imena. — Vseh prebivalcev šteje Celovec 24.566, med njimi 2876 vojakov (brez teh torej 21.690). Leta 1890. je bilo 17.690 prebivalcev. Hiš je v Celovcu 1125; l. 1890. jih je bilo 870, sedaj torej 255 več.

Vreme je sedaj jako neugodno in nezdravo. Po nenavadno hudem mrazu meseca svečana smo dobili toplejše vreme, a ž njim precej snega. V pondeljek 11. t. m. zjutraj pa je v Celovcu padala toča; pozneje je nekoliko deževalo, sneg pa je postal čisto rumen. Iz Rožeka se nam poroča, da je tam ob istem času bliskalo in grmelo, kakor bi bili sredi poletja.

Duhovske zadeve. Duhovne vaje za duhovnike se vršijo letos v dveh oddelkih, in sicer od 25. do 30. avg. v Marijanišču, in od 2. do 6. sept.

polne mestne mladine. Na smrt utrujen, prestrašen je prišel Hanzej popoldne domu, kjer ga je skrbna mati že nestrpnost čakala.

Danes je naš Janez spoštovanja vreden tržan v Mokrodolu in Ančika njegova srečna ženka. Našel si je srečo in pozemeljsko blaženost pri svoji priprostosti tudi z dolgimi ušesi. Ančka se je dala konečno pregovoriti, in vzela dolgega uhaka za moža. In bajé ji dolga ušesa niso nič na potu.

Smešničar.

* **Svarilo.** „Oh, gospod župnik, ko bi vendar svoj denar mogel v večnost vzeti“, rekel je star pa bogat skopuh na smrtni postelji. — „Očka nikar“, odgovoril je mirno duhovnik, „v peklju se bi stopil“.

* **Iz vojaške šole.** Stotnik: „Ko bi bili vi na prednji straži in sovražnik meri na vas, — kaj bote storili?“ Vojak: „Prosim, če bode dobro zadel, se bom prekučil.“

* **Čestital mu je na zobobolu.** Obiskal je prijatelj prijatelja. Zadnji se prvemu potoži, da ga strašno zob boli. Prvi mu reče: „Jaz vam čestitam.“ „Kaj, vi mi čestitate? To je lepo!“ „A kako vam ne bi čestital, ko vas v osemdesetem letu zobje bolijo.“

* **Sočutje.** „Na, Vaš brat se že zopet ženi. Saj je še le 8 mesecev vdovec. Hm, malo prehitro bo!“ — „Kaj pa hočete ž njim početi? Saj vidite, da ni kos sam prenašati bolesti svoje ranjke.“

* **Težki vzdihlje.** „O Bog, Adamu se je pa vendar dobro godilo. Vlegel se je, zaspal in ko se je prebudil, bil je oženjen.“

v duhovnem semenišču. — Mašniško posvečevanje bode letos dné 17., 19. in 21. julija. — Župnijski Št. Štefan pod Juno je dobil č. g. Jan. Šavbah, spovednik pri Uršulinkah v Celovcu. — Novi „Rituale Parvum“ je izšel in se dobiva v kn.-šk. pisarni (komad po 4 krone, z zlato obrezo; poštnina posebej).

Kn.-šk. vizitacije se bodo letos vršile po sledeči vrsti: Meseca maja: 7. Št. Tomaž pri Čilbregu; 8. Kotmaravas; 9. Glinje; 18. Pliberk; 19. Švabek; 20. Libeliče; 21. Št. Pavel v labudski dolini; 22. Št. Andraž v labudski dolini; 23. Prebl. — Meseca junija: 4. Radiše; 8. Limberg; 9. Št. Urh pri Trgu; 10. Št. Ožbolt nad Malim Cerknom; 11. Kaning; 12. Zgornji Milštat; 13. Sovodnje; 15. Kremsalpe; 16. Špital ob Dravi; 17. Greifenburg; 18. Gače; 19. Rattendorf; 20. Mičice; 25. Stari dvor pri Brežah; 26. Stari Dvor; 27. Meiselding.

Osebné novice. Za okrajnega šolskega nadzornika v Volšbergu je imenovan g. Jos. Müller, nadučitelj v Št. Andražu. — Prestavljen je učitelj M. Spangaro iz Št. Lipša pod Mostičem v Št. Jur pri Strassburgu.

Nezgode. Pri Metlovem je dné 3. marca vlak povozil 71 letno Marijo Vavti iz Blata. — V Sibendingu blizu Volšberga je dné 28. febr. prišel posestnik P. Valant tako nesrečno pod voz, ki je bil naložen z hlodi, da je na mestu obležal mrtev. — V Kūwegu v Zilski dolini je dné 1. t. m. v kleti zgorela neka mlada kmetica. Nesla je goreče oglje v klet, da bi jo ogrela. Bržkone so jo omamili plini, da je nezavestna padla na oglje in zgorela.

Droblj. Celovška realka je dné 3. t. m. obhajala 50 letnico svojega obstanka. — Radi ponašanja denarja sta bila pred celovškimi porotniki obsojena Fr. Riesner in J. Kaitna na 5 letno težko ječo. — Planinsko-rudarska družba bo v Heftu zopet opustila več plavžev. — Dné 11. marca se je vstrelil neki vojak tukajšnjega topničarskega polka.

Po slovenskih deželah.

Nova železnica. J. Hribar, ljubljanski župan, in D. Lapajne, idrijski župan, sta dobila za dōbo enega leta dovoljenje, da smeta pričeti z deli za tehnične predpriprave za železnico od Vrhnike preko Št. Jošta in Hotedrišice v Idrijo.

Ljudsko štetje na Primorskem je končano. Trst šteje 176.456 prebivalcev proti 157.466 v letu 1890. Goriško-Gradišćanska šteje 230.762 prebivalcev proti 220.308 v letu 1890. Istra šteje 336.484 prebivalci proti 317.610 v letu 1890.

Križem sveta.

Državni zbor je minuli teden pričel „delati“, to je v prvem branju je rešil postavo o vojaških novincih in novi državni nakladi na žganje. Razprave so se vršile mirno, le v torek je prišlo do pretepa med češkim socializmom Fresslom in nemškimi radikali, ki so prvega pretepli do krvi. — V petek se je za stalno izvolilo dosedanje predsedništvo: Vetter, Prade, Začek.

Za pomažarenje slovaških otrok je dala lani ogerska vlada učiteljem 9600 kron nagrade. To je tudi „plemenito“ delo!

Napad na nemškega cesarja. V Bremenu je dné 7. marca delavec Weiland mej vožnjo cesarja Viljema na kolodvoru vrgel v cesarja kos železa. Cesar Viljem ima 4 cm dolgo rano, ki sega do kosti. Cesar mora biti v postelji in čuti velike bolečine. Pravijo, da Weiland ni pri zdravi pameti. (?) Pri zaslišanju so ga opetovano napadli krči. O povodu svojega napada ni dal nobenih pojasnil.

Surovost nemškega vojaštva na Pruskem je razpita, a najnovejši slučaj nima para. Desetnik (korporal) Barton se je razjezil na vojaka Viprika, privezal ga je k jaslju v hlevu in s tepenjem ga je prisilil zvekati seno celo uro.

Učitelji na Laškem. Na Laškem so učitelji zelo slabo plačani. Vsled tega nekateri zapuščajajo svoj učiteljski stan ter si iščejo drugega zaslužka. Pred nedavnim so pristopili 4 nekdanji učitelji k ciganski godbi. Drugi zopet v severnih krajih evropskih trgujejo z južnim sadjem. Blažena Italija!

To morejo samo katoličani. Pod katoliško vlado na Belgijskem je vstopila v veljavo od 1. januarja 1901 postava, po kateri vsak 65 let star delavec dobi 65 frankov pokojnine na leto. Pokojnina se bo izplačala možem in ženam. To je sicer malo, ali vendar nekaj. V kratkem se bode na Belgijskem izdala postava, po kateri bodo vsi rudarji, ki so delali od 20. do 50. leta svoje starosti, dobivali na leto 700 frankov pokojnine.

Cela vas v Ameriko. Velika revščina, katera vlada na Laškem, izganja nesrečno laško ljudstvo v svet s trebuhom za kruhom. V zadnjem času se je izselila cela vas — to je 500 oseb — iz Scandriglije ne daleč od Perugije. Ali bi ne bilo bolje, ko bi „Lega nacionalne“ rajši pomagala svojim revnim rojakom, kakor da dela v slovanskem Primorju lahonsko politiko?

Dober tek! Pred nedavnim je bila v Deakenburku na Pomorskem kmečka ženitnina, katere se je udeležilo 450 gostov in so snedli 225 štirjaskih metrov kolačev, 15 volov, 15 ovac, 150 piščet in gosij; popili so 310 litrov žganja, 20 hektolitrov piva in 450 buteljrk rdečega vina.

Kako se množijo živali. Metulj nasadi navadno 400 jajčic. Ako tedaj lastovka ujame metulja, uniči ob enem 400 jajčic in s tem tudi toliko gosenic. Muha pusti v enem letu blizu 746.496 potomcev. Iz tega se vidi, kako potrebne in koristne so ptice, ki jih lové. Bolha ima v 8. pokolenju 44.461.000 potomcev.

Napad na ruskega naučnega ministra. Iz Petrograda se poroča, da je, ko je ruski naučni minister delil avdijence, neki malomeščan iz Gamaela, po imenu Karpovič, ustrelil nanj iz samokresa ter ga ranil na vratu.

Škandal v angleški zbornici. Te dni so se v seji angleške poslanske zbornice vršili jako burni in viharni prizori. Enajst nacionalistov ni hotelo glasovati o predlogu o posojilu 17 milijonov funtov šterlingov. Govornik zbornice jih je poklical k redu, na kar so bili izključeni od seje. A izključeni niso hoteli zapustiti zbornice, tako, da je predsednik poklical policijo, katera je poslance s silo odnesla iz zbornice. Na Angleškem znajo obstrukcijo krotiti drugače, nego pri nas!

Angleške izgube. Glasom najnovejšega uradnega izkaza vojnega urada so izgubili doslej Angleži v južni Afriki ubitih, ranjenih, invalidov in bolnih 107.633 mož. Skupna armada je štela 282.000 mož. Razni listi so poročali: Vojna v Južni Afriki je veljala vsak teden Angleže 75 milijonov frankov. Sedaj se je število angleških vojakov zmanjšalo in sedaj velja Angleže vojna vsak teden 50 milijonov frankov. Vsak ubit Bur je prej Angleže veljal 1.250.000 frankov, sedaj jih velja 900.000 frankov. Koliko jih bode še-le sedaj veljal, ko Kitchener dobi zopet novih jezdecev.

Zahvala.

Veleblagorodni gospod Šimen Janežič, nadporočnik v p. in ravnatelj tiskarne družbe sv. Mohorja, je velikodušno blagovolil darovati za tukajšnje šolarsko in učiteljsko knjižnico 107 komadov knjig, za kateri veliki dar se podpisani iskreno zahvaljuje.

Št. Jakob v Rožu, dné 7. sušca 1901.

A. Kovačič, šolski vodja.

Gospodarske stvari.

Bodi snažna pri molži! Mleko je tečna, zdrava in okusna pijača, — ako je zdravo, čisto in dobro. Žalibog pa, da se nahaja tudi pri mleku mnogo pomanjkljivosti in napak, ki delajo mleko neokusno in sploh malo vredno. Te napake prihajajo deloma od krav samih, deloma tudi od slabe in sprijene krme. V mnogih slučajih smo pa tudi sami krivi, ako ni mleko tako okusno in tako zdravo, kakor bi moralo biti. Sem in tja se lahko opazuje, da smo premalo snažni z mlekem, da posodo premalo čistimo in da skrbimo sploh premalo za potrebno čistoto. Snaga je pa prva reč pri mleku in poglavitni pogoj, da se ohrani mleko zdravo, da ostane okusno in da so okusni in dobri tudi vsi drugi izdelki, katere dobivamo iz mleka, kakor na primer smetana in surovo maslo.

Zaradi tega je gledati in paziti na snago ves čas, ne samo kedar shranjamo mleko v latvicah po naših shrambah, ampak tudi med molžo. Mleko se najraje nasmeti že med molžo, posebno v zadublih in nesnažnih hlevih. Da ohraniš mleko čisto, umij si pred molžo roke in skrbi tudi, da je vime dobro očejeno. Najbolje je, da si vime suho, kedar molžeš, ne pa mokro. Ako si vime pred molžo z vodo umila, potem je prav, da ga s suho ruto obrišeš. Kdor ima dosti stelje, stori prav, ako skrbi z dobrim nastiljanjem, da ostane vime snažno. Pri nas je umivanje vimena pred molžo običajno. Glejmo pa pri tem, da ga dobro umijemo in da ne rabimo premrzle vode, ker škoduje mrzla voda gorkemu vimenu, kedar je napolnjeno z mlekem. Tudi posoda (kabeljca, goida, žehar), v katero molzemo, mora biti seveda skrbno očiščena. Taka posoda se najlažje snaži, ako se takoj po molži sprazni, dobro umije in spravi na suh prostor.

Namolzlo mleko ni puščati dalje časa v hlevu, ker se rado navzame hlevskega duha, ampak naj se takoj odstrani in takoj precedi v snažne latvice, ki naj se shranjujejo v čistih in zračnih prostorih. Za precejanje mleka je treba gostih in čistih cedile ali sit, katere treba tudi po vsaki rabi skrbno osnažiti, spraviti in če treba tudi s četjo (krtačo) očediti, da se odstranijo vsi ostanki, ki se sicer radi nabirajo ob kraju ali pa na spodnji strani dotičnih sit.

Ako bodemo tako ravnali z mlekem in pazili povsod na potrebno snago, v hlevu in v shrambi, potem bo tudi mleko bolj čisto, bolj zdravo, mlečni izdelki pa veliko bolj okusni. „Dol. Nov.“

Tržne cene.

V Celovcu, dné 7. marca 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica	10	60	13	25	— bik
rž	9	88	12	35	4 pitani voli
ječmen	—	—	—	—	40 vprežnih volov
oves	4	73	5	91	3 junci
turšica	7	52	9	40	45 krav
pšeno	14	—	17	50	1 telica
fižol (rdeč)	—	—	—	—	9 pitanih svinj
krompir	1	70	2	76	4 prasci
grah	—	—	—	—	
ajda	6	90	8	62	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 220 K do 240 K, krave po 120 K do 210 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 20 v do 6 K 80 v, kisló seno po 4 K 60 v do 5 K 60 v, slama po 4 K 20 v do 5 K 10 v.

Promet je bil srednji.

Velikovec, dné 6. marca. Prignali so: 2 bika, 20 volov, 61 krav, 5 telet, 9 telic. Cena za pitano živino 60 do 64 kron za meterski cent žive vage. 106 ovc, 2 kozi, 46 živih, 14 zaklanih svinj. Promet je bil srednji.

Št. Vid ob Glini dné 4. marca. Prignali so 600 konj in 700 repov goveje živine. Kupčija je bila zelo živahna, cene dobre.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Velikovec. Dné 18. marca ob 11. uri na domu prostovoljna dražba Jamnikove kmetije v Hudemkraj, vl. št. 17, d. ob. Vandelica. Cena 4298 kron.

Beljak. Dné 27. marca ob 9. uri hiša št. 37 v Šmartnem, vl. št. 164, d. ob. Šmarten. Cena 7716 kron, najnižja ponudba 3858 kron.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu ima svoj letni občni zbor, dné 20. marca t. l. ob 1. uri popoldne pri Rabiču v Spodnjem Dravogradu. Vspored: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Uporaba čistega dobička. 3. Volitev odbornikov in računskih pregledovalcev. 4. Razni nasveti. — Ako ob 1. uri ne pride dosti udov, se bo ob 2. uri zbor otvoril brez ozira na število članov. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj XII. redni občni zbor dné 25. marca 1901 ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Lovro Zablachana na Trati pri Glinjah. Dnevni red: 1. Predložitev in potrjenje računa za l. 1900. — 2. Volitev načelnstva in računskih pregledovalcev. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Razni nasveti. — K obilni udeležbi vabi načelnstvo.

NAZNANILA.

V Šmihelu pri Pliberku na Koroškem se oddá s 1. aprilom t. l.

služba cerkvenega organista, ki je ob enem tudi občinski sluga. Mesečnih dohodkov 42 kron in prosto stanovanje.

Cerkveno predstojništvo.

23 let star fant,

zna slovensko in nemško pisati in brati, išče službo za kakega pismonošo, poštnega sela ali kakega slugo. Vprašanja naj se obračajo na upravništvo „Mira“ v Celovcu.

Kovačnica,

prenovljena, z vodno močjo, se dá v najem ali pa se prodá. Več pové lastnik M. Hrovat, Begunje št. 54. (Gorenjsko.)

Loterijske številke od 9. marca 1901.

Linc 58 13 64 82 53

Trst 33 13 39 23 74

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Vid Mory,

trgovec v Šmihelu nad Pliberkom, priporoča svojo bogato zalogo sukna in kamgarnov za moške in ženske obleke, modro-tiskano robo, atlase, satine, belo platno itd. Dalje priporoča kavo, pšenično moko in razno drugo špicerijsko blago, kakor tudi vse v železniško stroko spadajoče blago po najnižjih cenah.

Sprejme se tudi en učenec.

Neobhodno potrebno za gospodarstvo!

Dr. Rosa balzam

za želodec,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je že 30 let splošno znano domače zdravilo, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje prebavne organe in je drži v pravem toku.

Velika steklenica 2 kroni, mala 1 krono.

Ako se prej vpošlje 2.56 K, pošlje se velika steklenica, in za 1.50 K mala steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano varstveno znamko.

Pražko hišno zdravilo,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je staro, najprej v Pragi uporabljeno hišno zdravilo, katero vzdržuje rane čiste in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažuje deluje na vročino ter bolečine.

V škatljah po 70 in 50 v, s pošto 12 v več. Ako se vpošlje 3.16 K, se pošljejo 1/2 škatljice, za 3.36 K 2/3 škatljice, za 4.60 K 3/4 škatljice, za 4.96 K 1/2 škatljice franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven stoječo in zakonito priznano varstveno znamko.

Glavna zaloga: **lekarne B. Fragner-ja**, c. in kr. dvornega zalagatelja, „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, št. 333.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Priporoča pravi **naturni brinjevec**, liter po 2 kroni 60 vin., 3 litre franko 9 kron. — **Med**, garantiran pitanec, v škafih po 20 in 40 kilogramov, kila 1 krono 20 vin., v kositrenih škatljah po 5 kilogr. franko 6 kron 80 vin. Za pristnost se jamči.

Doktorja pl. Trnkóczyja

mного preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczyja v Ljubljani,

Kranjsko.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzetjem pošlje.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in

najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

želodečne

kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Krogljice,

odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih krogljicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrene krogljice**. Škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni,

pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvarja sliz, lajša ból in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

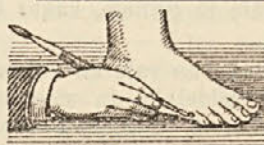
Drgnilni

ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot bóli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo pozivljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varst. znamka

Tinktura za kurja očesa,

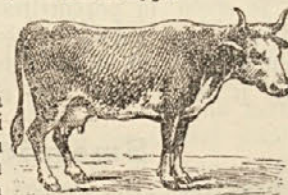
Varstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

živinski

Varstvena znamka.

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kedar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom gledé uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji

Varstvena znamka.

redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelčno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglasa visoke c. kr. deželne vlade z dné 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja prašičji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, katere se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetilen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.